KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 22 czerwca 2018 r.

Opinia do ustawy o tachografach

(druk nr 833)

I. Cel i przedmiot ustawy

Głównym celem uchwalonej przez Sejm ustawy o tachografach jest dostosowanie krajowych aktów prawnych do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 165/2014 z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie tachografów stosowanych w transporcie drogowym i uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego, zwanego dalej „rozporządzeniem (UE) nr 165/2014".

Ustawa ma na celu zwiększenie skuteczności i sprawności systemu tachografów oraz zapewnienie lepszego egzekwowania przepisów socjalnych w transporcie drogowym.

Obecnie zagadnienia dotyczące tachografów (analogowych i cyfrowych) regulują dwie ustawy: z dnia 11 maja 2001 r. – Prawo o miarach oraz z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy uchwalona ustawa o tachografach ma na celu ujednolicenie i objęcie swoim zakresem w jednym akcie prawnym wszystkich wymagań dotyczących obu generacji tachografów.

Uchwalona ustawa określa zadania organów administracji publicznej i innych podmiotów w sprawach tachografów stosowanych w transporcie drogowym oraz reguluje warunki prowadzenia działalności w zakresie instalacji, sprawdzania, przeglądów i napraw tachografów a także zadania organów i jednostek właściwych w sprawach tachografów

ul. Wiejska 6, 00-902 Warszawa, tel. . 22 694-95-34, fax 22 694-91-06, e-mail: Aldona.Figura@senat.gov.pl

w zakresie nieuregulowanym rozporządzeniem (UE) nr 165/2014 i aktami wykonawczymi do tego rozporządzenia.

W stosunku do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych ustawa o tachografach wprowadza:

– zmiany zakresu czynności będących przedmiotem zezwolenia poprzez wyszczególnienie przeglądów jako jednej z czynności,
– zmiany w zakresie wymagań dla warsztatów.

Ustawa o tachografach w zakresie homologacji tachografów wprowadza:

1) zmianę przedmiotu świadectwa homologacji typu – zgodnie z dotychczasową regulacją świadectwo homologacji typu dotyczy tachografu cyfrowego albo karty; natomiast zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 165/2014 państwo członkowskie udziela homologacji typu tachografu lub jego elementu składowego. Homologacja typu dotyczyć ma tachografu lub jego elementu składowego (art. 4),
2) odstąpienie od enumeratywnego określenia załączników do wniosków; w ustawie proponuje się wprowadzenie obowiązku dołączenia do wniosku informacji i dokumentów określonych w rozporządzeniu 165/2014, przy jednoczesnym pozostawieniu możliwości żądania przez Prezesa GUM informacji i dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku (art. 4 ust. 4),
3) określenie warunków udzielenia homologacji typu; warunkiem udzielenia homologacji typu jest złożenie wniosku w określonej formie (wraz z załącznikami) i spełnianie przez dany typ urządzenia wymagań rozporządzenia (UE) nr 165/2014,
4) określenie w świadectwie homologacji typu znaku homologacji typu o określonym wzorze,
5) określenie trybu zmian świadectwa homologacji typu poprzez odpowiednie stosowanie trybu wydawania świadectwa homologacji typu,
6) określenie działań podejmowanych w celu zapewnienia zgodności produkowanych urządzeń z homologowanym typem,
7) określenie przesłanek cofnięcia przez Prezesa GUM świadectwa homologacji typu, w tym wynikających z rozporządzenia (UE) nr 165/2014, tj. jeżeli urządzenie po homologacji typu nie spełnia wymagań rozporządzenia lub wykazuje w użytkowaniu wadę, która powoduje jego nieprzydatność do osiągnięcia celu, dla którego jest przeznaczony. Przesłanką cofnięcia świadectwa homologacji typu jest również wykrycie braków w zakresie zabezpieczeń urządzenia,

8) określenie obowiązku przeprowadzania przez producentów badań wprowadzonych do produkcji przyrządów rejestrujących, czujników ruchu i kart do tachografu, wykonywanych w celu wykrycia ich braków w zabezpieczeniach, które mogą powstać na każdym etapie użytkowania produktów i zapobiegania ich wykorzystaniu oraz ograniczaniu – co najmniej raz w okresie 2 lat,
9) upoważnienie Prezesa GUM do zatwierdzania, na wniosek producenta tachografu cyfrowego albo jego przedstawiciela, badania eksploatacyjnego tachografów, które nie otrzymały jeszcze homologacji typu.

Działalność w zakresie instalacji, sprawdzania, przeglądów lub napraw tachografów będzie prowadzona na podstawie zezwolenia Prezesa GUM wydawanego na czas nieokreślony (rozdział 3). Wnioskujący o zezwolenie podmiot będzie musiał spełnić szereg warunków określonych ustawą (art. 12).

Prezes GUM będzie kontrolował podmioty posiadające zezwolenie oraz prowadził ich ewidencję. Jeżeli podmiot posiadający zezwolenie nie będzie spełniał określonych ustawą wymagań Prezes GUM cofnie zezwolenie.

Ustawa szczegółowo określa uprawnienia technika warsztatu (rozdział 4). Certyfikat technika warsztatu wydawać będzie Prezes GUM. Ustawa określa wymagania, które muszą być spełnione aby uzyskać certyfikat (art. 28 ust. 5)

Ustawa nakłada na technika warsztatu obowiązek uczestniczenia w okresowych szkoleniach prowadzonych przez podmiot posiadający certyfikat potwierdzający spełnienie wymagań (podmiot szkolący).

Ustawa zwiększa wymagania dotyczące prowadzenia warsztatu w zakresie instalacji, sprawdzania, przeglądów i napraw tachografów co do:

– braku konfliktu interesów z przewoźnikami drogowymi,

– obowiązkowych okresowych szkoleń dla techników warsztatu,

– obowiązku niezwłocznego sprawdzenia tachografu na wniosek organu kontrolującego przewozy drogowe w przypadku uzasadnionego podejrzenia podłączenia niedozwolonego urządzenia do tachografu.

W rozdziale 5 określa się wysokość opłat za czynności organów administracji miar dokonywane na podstawie ustawy, terminy ich wnoszenia oraz górną stawkę godzinową za czas pracy pracownika administracji miar.

W rozdziale 6 ustawa zawiera przepisy, na podstawie których tworzy się ewidencję kart do tachografów cyfrowych. Ustawa określa zasady wydawania tych kart, elementy wniosków o wydanie, przedłużenie lub wymianę karty oraz wysokość opłat za rozpatrzenie wniosku.

Ustawa zawiera przepisy zmieniające inne ustawy. Mają one charakter dostosowujący do nowej ustawy oraz mające na celu zapewnienie stosowania rozporządzenia (UE) nr 165/2014.

Na podstawie przepisów przejściowych ważność zachowają wydane na podstawie dotychczasowych przepisów:

– świadectwa homologacji typu tachografu cyfrowego albo typu karty,

– zatwierdzenia typu urządzenia rejestrującego stosowanego w transporcie drogowym – tachografu samochodowego lub wykresówki do urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym – tachografów samochodowych.

Zezwolenia na prowadzenie warsztatu obsługującego tachografy analogowe zachowają ważność przez okres, na który zostały wydane, pod warunkiem, że działalność wykonywana na podstawie tych zezwoleń nie będzie prowadzona łącznie z działalnością zawodową, która mogłaby stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa systemu tachografów i jest niezależna od działalności związanej z wykonywaniem przewozów drogowych pojazdem objętym obowiązkiem instalacji i użytkowania tachografu. Prezes GUM będzie mógł przedłużyć dotychczasowe zezwolenie na okres nieprzekraczający 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku tachografów cyfrowych, podmioty, które w dniu wejścia w życie ustawy prowadzą warsztat tachografów cyfrowych, mogą prowadzić nadal swoją działalność w dotychczasowym zakresie przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy. W celu dostosowania swojej działalności do nowych przepisów, nie później niż na 3 miesiące przed upływem tego okresu, podmioty te będą mogły złożyć wniosek o wydanie zezwolenia na podstawie nowych przepisów. Za wydanie zezwolenia na podstawie takiego wniosku nie będzie pobrana opłata.

Uprawnienia technika warsztatu nabyte na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują ważność, pod warunkiem, że osoba posiadająca te uprawnienia nie była skazana

prawomocnie za przestępstwa określone w ustawie i nie jest osobą, której działalność może powodować konflikt interesów. Przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy technik warsztatu posiadający uprawnienia będzie mógł wykonywać swoje czynności w zakresie tachografów cyfrowych na podstawie zaświadczenia wydanego przez Prezesa GUM na podstawie dotychczasowych przepisów. W tym okresie technik warsztatu posiadający uprawnienia może wystąpić z wnioskiem o wydanie certyfikatu technika warsztatu w zakresie tachografów cyfrowych na podstawie nowych przepisów.

Co do zasady ustawa ma wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę w dniu 6 czerwca 2018 r. Projekt ustawy stanowił przedłożenie rządowe (druk sejmowy nr 2458). Prace nad ustawą prowadziła Komisja Infrastruktury, która przedstawiła sprawozdanie w druku sejmowym nr 2574. Komisja wprowadziła do projektu szereg zmian redakcyjnych i doprecyzowujących. Komisja doszła również do przekonania, że należy rozszerzyć nowelizację ustawy – Prawo o miarach o zmianę w art. 18 ust. 3 i zobowiązać Prezesa GUM do tego aby informacje w sprawach wydanych decyzji zatwierdzenia typu, zmian decyzji i odmowy zatwierdzenia typu, cofnięcia zatwierdzenia typu, stosownie do wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych przekazywał właściwym instytucjom i organizacjom zagranicznym.

W drugim czytaniu nie zgłoszono poprawek. Sejm przystąpił niezwłocznie do trzeciego czytania.

III. Uwagi szczegółowe

1) w art. 11 ust. 2 pkt 3 lit. c, art. 12 ust. 1 pkt 7, art. 55 pkt 9, art. 66 ust. 2 ustawy o tachografach ustawodawca posługuje się pojęciem „bezpieczeństwa systemu tachografów” zdefiniowanego w dodatku 10 załącznika 1B do rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 oraz załączniku 1C do rozporządzenia (UE) 2016/799.

Z brzmienia art. 18 ust. 1 pkt 11 wynika, że chodzi o to samo pojęcie zatem zgodnie z zasadami techniki prawodawczej (§ 10 ZTP) proponuje się je ujednolicić.

Propozycja poprawki:

– w art. 18 w ust. 1 w pkt 11 po wyrazie „bezpieczeństwa” dodaje się wyraz „systemu”;

2) z brzmienia art. 21 ust. 2 ustawy wynika, że w przypadku przeprowadzania audytu przez Prezesa GUM nie ma zastosowania przepis art. 49 ustawy – Prawo przedsiębiorców, na podstawie którego czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników organu kontroli po okazaniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności oraz po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, chyba że odrębne przepisy przewidują możliwość podjęcia kontroli po okazaniu legitymacji.

Legitymowanie się dokumentem upoważniającym do kontroli przez kontrolera jest gwarancją dla przedsiębiorcy, że kontroli czy audytu dokonuje upoważniona przez organ osoba do tego uprawniona,. Należy rozważyć zasadność wyłączenia art. 49 ustawy – Prawo przedsiębiorców w przypadku przeprowadzania audytu przez Prezesa GUM.

Propozycja poprawki:

– w art. 21 w ust. 2 wyrazy „art. 47–49 i” zastępuje się wyrazami „art.47, art. 48 oraz”;

3) w art. 69 w ust. 1 nie jest jasne czemu ma służyć zastosowane odesłanie do art. 28 ust. 3 pkt 2. Jeżeli ustawodawca miał na celu uznanie ważności uprawnień technika warsztatu nabytych na podstawie ustawy o systemie tachografów cyfrowych pod warunkiem, że osoba posiadająca te uprawnienia nie jest podmiotem szkolącym, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy to należy rozważyć poprawkę.

Propozycja poprawki:

– w art. 69 w ust. 1 wyrazy „lub osobą, o której mowa w art. 28 ust. 3 pkt 2” zastępuje się wyrazami „szkolącym”.

Aldona Figura
Główny legislator